

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ БЕЗБЕДНОСТИ**

Број: _____

Датум: _____

Београд, Господара Вучића бр. 50

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ФАКУЛТЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Одлуком Наставно-научног већа Факултета безбедности број 317/5 од 25.05.2023. године именована је Комисија за оцену докторске дисертације кандидаткиње Милице Т. Ђурчић под насловом „Национални интерес као аналитички оквир за истраживање политике националне безбедности Републике Србије“, у следећем саставу:

1. др Владимир Н. Цветковић, редовни професор, Универзитет у Београду – Факултет безбедности, председник,
2. др Мирослав Младеновић, редовни професор, Универзитет у Београду – Факултет безбедности, члан,
3. др Љубомир Стјајић, редовни професор, Универзитет у Новом Саду – Правни факултет.

Комисија је темељно прегледала и проучила наведену докторску дисертацију и на основу изнетог мишљења свих чланова Комисије Наставно-научном већу Факултета безбедности доставља:

**РЕФЕРАТ
О ЗАВРШЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ**

1. Основни подаци о кандидату

Милица Ђурчић рођена је 18. маја 1989. године у Краљеву, где је завршила основну и средњу школу. Основне академске студије уписала је на Факултету безбедности Универзитета у Београду 2008. године (смер - безбедност), на којем је дипломирала октобра 2012. године са просечном оценом 9,44 и стекла академско звање дипломирани менаџер безбедности. Исте године уписала је мастер академске студије (модул – науке безбедности), које је завршила у октобру 2014. године са просечном оценом 9,71. Одбраном мастер рада под насловом „Западни Балкан као регионални безбедносни поткомплекс“ стекла је академско звање мастер менаџер безбедности. Од фебруара 2015. студенткиња је докторских академских студија на Факултету безбедности Универзитета у Београду, на

којима је положила све испите и пријавила тему докторске дисертације. Добитник је награде „Др Милош Бабић“ за најбољег студента града Краљева за 2016. годину.

Стручне праксе Милица је обавила у Народној банци Србије у Одељењу за безбедност и заштиту 2013. године и компанији „Delhaize Serbia“ у Одељењу за превенцију губитака 2014. године. Такође, волонтирала је у Институту за међународну политику и привреду 2015. године. Професионалну каријеру отпочела је 2017. године у Канцеларији за Косово и Метохију, Владе Републике Србије, у Сектору за имплементацију споразума и подршку официру за везу при мисији Европске уније. Од октобра 2018. године Милица Ђурчић је запослена као истраживач-приправник, а од јула 2021. као истраживач-сарадник у Институту за нуклеарне науке – Институту од националног значаја за Републику Србију Универзитета у Београду. Од марта 2020. године обавља функцију Лица за одбрану и безбедност у поменутом Институту. Поред српског језика говори и енглески језик.

1.1. Објављени радови кандидата

Током трајања докторских студија на Факултету безбедности и ангажману у Институту за нуклеарне науке „Винча“ – Институту од националног значаја за Републику Србију, Универзитета у Београду кандидаткиња Милица Ђурчић објавила је више радова из у же тематике области истраживања – студија безбедности у међународним и домаћим часописима и зборницима радова. Према достављеном попису радова у својој библиографији кандидаткиња је објавила укупно 27 чланака (два у категорији M14, један у категорији M23, један у категорији M24, један у категорији M31, осам у категорији M33, један у категорији M45, пет у категорији M51, један у категорији M52, седам у категорији M53).

1. [M14] Рад у тематском зборнику међународног значаја
 - a. Ćurčić, M. (2018). Asymmetric Threats in Security Studies. *Asymmetry and Strategy -Thematic Collection of Articles* (pp. 17-31). Belgrade: Strategic Research Institute and National Defence School. ISBN 978-86-81121-17-7 (COBISS.SR-ID 257167884).
 - b. Динић, Ј., Ђурчић, М. (2016). Терористичке претње и резилијентност туристичких дестинација. In: *MODERN Management Tools and Economy of Tourism Sector in Present Era: International Thematic Monograph: Thematic Proceedings* (pp. 359-369). Belgrade: Association of Economists and Managers of the Balkans ; Ohrid: Faculty of Tourism and Hospitality. ISBN 978-86-80194-04-2 (COBISS.SR-ID 229188364).
2. [M23] Рад у међународном часопису
 - a. Trifunović, D., Ćurčić, M. (2021). National interest in security science: a realist perspective. *National Security and the Future.* 22(3). pp. 73-89. DOI: <https://doi.org/10.37458/nstf.22.3.3>.

3. [M24] Рад у националном часопису међународног значаја
 - a. Врачар, М., Ђурчић, М. (2022). Војна неутралност Републике Србије као стратешка категорија. *Српска политичка мисао*. 41-65. DOI: <https://doi.org/10.22182/spm.specijal2022.2>.
4. [M31] Предавање по позиву са међународног скупа штампано у целини
 - a. Ćurčić, M., Dimović, S. (2022). Security Aspects of Nuclear Materials in Transport. *10th International Conference on Electrical, Electronics and Computing Engineering – IcETRAN 2023* (in progress). June 5-8, 2023, East Sarajevo, Bosnia and Herzegovina. Date of Invited paper at the IcETRAN 2023 is February 28, 2023.
5. [M33] Саопштење са међународног скупа штампано у целини
 - a. Tasić G., Ćurčić M., Perović I. (2022). Comparative analysis of physicochemical characteristics of chemical warfare agents and their simulants. *XII International scientific conference "Archibald Reiss Days", Thematic conference proceedings of international significance*. (pp. 338-349). Belgrade: University of Criminal Investigation and Police Studies. ISBN 978-86-7020-486-7.
 - b. Dimović, S. Ćurčić M., Zdolšek N. (2022). Bezbednost i sigurnost nuklearnih elektrana i potencijalne posledice akcidenata po urbanu sredinu. *Druga naučna konferencija Urbana bezbednost i urbani razvoj* (str. 309-318). Beograd: Fakultet bezbednosti i Arhitektonski fakultet. UDK 351.824.11:621.311.25.
 - c. Dimović, S., Ćurčić M., Zdolšek N. (2022). Sektorski pristup u analizi bezbednosnih rizika upravljanja nuklearnim otpadom. *IX International Conference IcETRAN and LXVI ETRAN Conference*. (530-535). June 6-9, 2022, Novi Pazar. ISBN 978-86-7466-930-3.
 - d. Tasić, G., Ćurčić, M., Lazović, I. (2021). The role of CBRN live agent training in education of first responders. Kesić, T. (Ed.) *XI International scientific conference "Archibald Reiss Days", Thematic conference proceedings of international significance*. (pp. 379-390). Belgrade: University of Criminal Investigation and Police Studies. ISBN 978-86-7020-470-6, ISBN 978-86-7020-190-3.
 - e. Ćurčić, M., Dimović, S., Lazović, I. (2021). A Strategic Means of Hybrid Warfare. *PROCEEDINGS 8th International Conference on Electrical, Electronic and Computing Engineering IcETRAN 2021 and 65th National Conference on Electronics, Telecommunication, Computing, Automatic Control and Nuclear Engineering ETRAN 2021* (pp. 432-436), 8-10, September 2021, Stanišići. ISBN 978-86-7466-894-8.
 - f. Žarković, M., Tasić M., Ćurčić, M. (2019). Exploitation of victims of trafficking in human beings in the context of the armed conflict. In: *IX International scientific conference "Archibald Reiss Days", Thematic conference proceedings of international significance* (pp. 43-59). Belgrade: University of Criminal Investigation and Police Studies. ISBN 978-86-7020-431-7.

- g. Ćurčić, M. (2018). The role of Media in Transformation of the Terrorism. *International Scientific Conference „Economy in Transformed Security Environment“* (pp. 216-224). Belgrade: Center for Security, Management and International Politics. ISBN 978-86-900480-0-7 (COBISS.SR-ID 264961036).
- h. Ćurčić, M., Dinić, J. (2017). Uloga Evropske unije u transformaciji bezbednosti Zapadnog Balkana. *Third International conference: Knowledge based on sustainable economis development ERAZ 2017* (pp. 654-662). Beograd: UDEKOM Balkan. ISBN 978-86-80194-07-3.
6. [M45] Рад у тематском зборнику националног значаја
- a. Ђурчић, М. (2018). Хибридни ратови у савременом безбедносном окружењу, У: *Хибридно ратовање - дилема концепта савремених сукоба* (стр.47-62). Београд: Институт за стратегијска истраживања, ISBN 978-86-81121-21-4 (COBISS.SR-ID 513422773).
7. [M51] Рад у врхунском часопису националног значаја
- a. Арнаудов, М. Ђурчић, М. (2023). Иницијатива Отворени Балкан: могућност економске и политичке интеграције без безбедносне компоненте. *Међународна политика*, 74 (1187), стр. 133-159. DOI: 10.18485/iipe_mp.2023.74.1187.6
- b. Ђурчић, М., Вукелић, М. (2020). Жене са територије Западног Балкана у исламским терористичким организацијама. *Безбедност*, 62 (2), 174-192. DOI: 10.5937/bezbednost2002174C.
- c. Vračar, M., Ćurčić, M. (2018). The Evolution of European Perception of the term “Hybrid Warfare”, *Vojno delo*, 1/2018, 5-21. DOI: 10.5937/vojdelo1801005V.
- d. Ђурчић, М. (2017). Конфликти око водних ресурса на Блиском Истоку, *Војно дело*, 8/2017, 178-188. DOI: 10.5937/vojdelo1708178C.
- e. Ђурчић, М., Кешетовић Ж. (2017). Стратегијска комуникација у терористичким организацијама. *Култура полиса*, 14 (32), 171-188., УДК 316.774:323.28.
8. [M52] Рад у истакнутом часопису националног значаја
- a. Драгишић, З., Ђурчић, М. (2016) „Борци из Србије у редовима „Исламске државе“ као терористичка претња, Политика националне безбедности, 7 (1), 145-162, УДК:327.88:28]:355.02(497.11).
9. [M53] Рад у националном часопису
- a. Ćurčić, M., Petronić S., Katanić Đ., Balić, R., Milanović D. (2018). Establishing Integrated Management System (IMS) through Integration of Standards ISO 9001, ISO 14001 and ISO 45001 in the Scientific Department of Institute of Nuclear Science “Vinca”, *International Journal of Advanced Quality*, 46 (3-4), 40-45. DOI : 10.25137//IJAQ.n3-4.v46.y2018.p40-45.

- b. Ćurčić M., Petronić S. (2019). Protection of pipelines from terrorist attacks. *Security Dialogues*. 10 (1-2), 395-407. ISSN 1857-7172. UDK 323.28:620.9.
- c. Dragišić, Z., Ćurčić M. (2019). Weapon of Mass Destruction and Contemporary Security Studies. *Security Dialogues*. 10 (1-2), 231-243. ISSN 1857-7172. UDK 623.454.8:355.019.1./2]:341.24.
- d. Dragišić, Z., Ćurčić, M. (2019). Migration in contemporary security environment. *Security Dialogues*, 10 (2), 51-64. ISSN 1857-7172. UDK 314.15:355.45(4) 314.15:355.45(497).
- e. Ćurčić, M. (2017). Female terrorist from the Western Balkans as a security threat, *Security Dialogues*, 8 (1), 67-80. ISSN 1857-7172. UDK 323.285-055.2 (497.7-15).
- f. Dragišić, Z., Ćurčić, M. (2017). Security of the Balkans and 16+1 Initiative, *Security Dialogues*, 8 (2), 533-552. ISSN 1857-7172. UDK 355.45-049.6(497).
- g. Јаковљевић, В., Ђурчић М. (2016). Водни ресурси као извор конфликата. Годишњак Факултета безбедности 2016, 29-50. ISSN 1821-150X (COBISS.SR-ID 512844469).

10. Објављени приказ

- a. Арнаудов, М. Ђурчић, М. (2022). Успон и пропадање државе [Приказ књиге]. *Европско законодавство*. 79, 314-319.

2. Основни подаци о докторској дисертацији

Одлуком Наставно-научног већа Факултета безбедности број 166/5 од 25.03.2021. године именована је Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације кандидатиње Милице Ђурчић под називом „Национални интерес као аналитички оквир за истраживање политike националне безбедности Републике Србије“, у следећем саставу:

1. др Владимир Н. Цветковић, редовни професор, Факултет безбедности Универзитета у Београду,
2. др Милан Липовац, доцент, Факултет безбедности Универзитета у Београду и
3. др Љубомир Стјанић, редовни професор, Правни факултет Универзитета у Новом Саду.

Комисија је по проучавању и прегледу пријаве кандидаткиње и пројекта докторске дисертације једногласно усвојила извештај о оцени научне заснованости. Комисија је 28.04.2021. године предложила Наставно-научном већу Факултета безбедности да прихвати тему и одобри израду докторске тезе кандидаткиње Милице Ђурчић под називом „Национални интерес као аналитички оквир за истраживање политике националне безбедности Републике Србије“. Комисија је предложила проф. др Зорана Драгишића као ментора за израду докторске дисертације кандидаткињи Милици Ђурчић. На седници Већа научних области правно-економских наука Универзитета у Београду одржаној 05.05.2021. године дата је сагласност на одлуку Наставно-научног већа Факултета безбедности.

Тема докторске дисертације кандидаткиње Милице Ђурчић припада научној области наука безбедности. Дисертација је написана на 364 страница, од којих 312 страница основног текста, док остатак чине насловне странице, списак библиографских јединица, прилог, биографија кандидата и потребни обрасци. У погледу форме и садржаја, дисертација је написана и форматирана у складу са стандардима успостављеним *Правилником о докторским студијама на Универзитету у Београду, као и Упутством о облику и садржају докторске дисертације која се брани на Универзитету у Београду*

Дисертација је подељена на седам поглавља: 1. Уводна разматрања; 2. Теоријско-појмовни оквир за изучавање националног интереса у наукама безбедности; 3. Методолошки оквир истраживања; 4. Концептуализација националног интереса у наукама безбедности; 5. Дефинисање националног интереса; 6. Конструисање националних интереса; 7. Закључак. Након текста дисертације по поглављима приложен је списак коришћене литературе који садржи 416 библиографских јединица, доминантно научних чланака, монографија и званичних докумената, као и интернет извора. На крају дисертације, кандидаткиња је уврстила прилог и то Приказ и краћи опис садржаја дисертација у којима је коришћен концепт национални интерес.

3. Предмет и циљ дисертације

Научни проблеми који су подстакли планирање и реализацију истраживања кандидаткиње Милице Ђурчић огледали су се у потреби дубљег разумевања начина на који је формулисана и дефинисана политика националне безбедности Републике Србије, модели по којима се утврђују њени елеменати и однос између њих, као и начини на који политика националне безбедности конкретизује циљеве националне безбедности. Кандидаткиња је препознала национални интерес као аналитички оквир погодан за истраживање политике националне безбедности. С тим у вези, *предмет овог истраживања јесте сагледавање могућности коришћења концепта националног интереса за идентификовање, опис и објашњење националне безбедности, односно утврђивање сазнајно-експланаторног потенцијала националног интереса за изучавање политике националне безбедности*. Као студију случаја за овако замишљено истраживање, кандидаткиња је одабрала Републику Србију.

Полазећи од претпоставке да идентификовање националних интереса и начина на који су они конструисани доприноси бољем разумевању деловања државе у сфери безбедности, кандидаткиња је исцрпно и садржајно представила и описала различита одређења националног интереса, превасходно у оквиру теоријских поставки реализма, либерализма и социјалног конструктивизма. Кандидаткиња је детаљно представила различите употребе концепта националног интереса у оквиру теоријских приступа који надилазе доктринарне правце, артикулишући при том кључне елементе који конституишу овај концепт. Други

научни циљ који је кандидаткиња поставила у овом истраживању јесте научно објашњење начина на који национални интереси утичу на формулисање и реализацију политике националне безбедности Републике Србије. С тим у вези, детаљно су анализиране Стратегије националне безбедности Републике Србије из 2009. и 2019. године како би се утврдила тачност, поузданост и конзистентност главних националних интереса и циљева на који су они операционализовани. Кандидаткиња је детаљно анализирала актере који конструишу националне интересе Републике Србије, као и врсту и адекватност инструмената који су на располагању актерима за остваривање националних интереса. Посебно је значајан допринос који је кандидаткиња пружила у теоријској елаборацији односа између националних интереса и сродних појмова. Анализирајући будуће токове и потенцијалне промене националног интереса, као и извођењем закључака о будућим токовима (ре)дефинисања политике националне безбедности Србије под утицајем промена елемената националних интереса, кандидаткиња се посветила и могућностима предикције у оквиру задате теме.

У складу са постављеним предметом и пројектованим циљевима, кандидаткиња је одредила временски оквир истраживања политike националне безбедности Републике Србије који обухвата период почевши од 2006. године када је расформирана државна заједница Србија и Црна Гора, Србија усвојила нови Устав чиме је постала независна држава до 2022. године. Кандидаткиња истиче значајне временске одреднице и то 2008. годину када је тзв. Косово бесправно прогласило независност чиме је угрожен национални интерес Србије очување суверености, територијалне независности и суверенитета, као и 2009. и 2019. година када су усвојене Стратегије националне безбедности Републике Србије, као највиши стратешки документи из којих проистичу политike националне безбедности. Кандидаткиња Милица Ђурчић је као просторни оквир истраживања у ужем смислу одредила територију Републике Србије као простор где се директно испољавају безбедносне појаве које су предмет проучавања. У ширем смислу просторни оквир обухватио је регион Западног Балкана као простор у којем се истраживане појаве посредно испољавају, односно који представља стратешко и безбедносно окружење Србије.

4. Истраживачка питања

У складу са дефинисаним предметом и постављеним истраживачким циљевима, кандидаткиња је у дисертацији формулисала неколико *општих и посебних истраживачких питања*, која представљају полазну тачку за истраживање националног интереса као аналитичког оквира за истраживање политike националне безбедности. Прво *опште истраживачко питање* гласи "На који начин је национални интерес концептуализован у теоријама међународних односа и безбедности?" и односи се на утврђивање сличности и разлика у разумевању националног интереса као компоненте искључиво спољне политике, с једне стране, и као концепта који има унутрашњу и спољну компоненту, с друге стране.

Друго опште истраживачко питање гласи "За што је национални интерес адекватан аналитички оквир за истраживање политике националне безбедности?" чиме кандидаткиња претендује да истражи, објасни и аргументује погодност националног интереса за објашњење политике националне безбедности, с обзиром да пружа могућност свеобухватног и целовитог истраживања овог појма. Помоћу трећег истраживачког питања: "На који начин је конструисан национални интерес Републике Србије?" примењују се сазнања до којих је кандидаткиња дошла у претходним фазама истраживања на конкретну студију националних интереса Републике Србије дефинисаним у Стратегији националне безбедности Републике Србије. Кандидаткиња је исцрпно истражила и представила сличности и разлике у начину дефинисања националних интереса у Стратегијама националне безбедности из 2009. и 2019. године. Како је кандидаткиња нагласила три истраживачка питања постоји нераскидива повезаност, јер једно питање произилази из другог, с обзиром на постављени примарни истраживачки циљ.

Како би што обухватније одговорила на постављена истраживачка питања, кандидаткиња је формулисала посебна истраживачка питања којима се расветљавају главни елементи појма национални интерес и омогућава даља операционализација самог предмета истраживања. Прво посебно истраживачко питање гласи "Који је однос националног интереса са сродним појмовима?" сходно коме је кандидаткиња детаљно анализирала сличности и разлике између појма националног интереса и сродних појмова попут државног и јавног интереса, али и дијалектичку везу која постоји између националног интереса и националних вредности, као и значај националног идентитета у конструисању националног интереса.

Друго посебно истраживачко питање јесте "Који актери имају кључну улогу у конструисању националних интереса Републике Србије?" Кандидаткиња је врло детаљно аргументовала постојање и међузависност између две групе актера који имају улогу у конструисању националних интереса Србије, и то актере са директни утицајем, осликане у доносиоцима политичких одлука и актере са индиректним утицајем, односно међународне организације, цивилно друштво, научна заједница и међународне корпорације.

Треће посебно истраживачко потање односи се на то "Која средства су на располагању Републици Србији за остваривање националних интереса?" С тим у вези, кандидаткиња је истражила и објаснила учинковитост и потенцијале пет инструмената: политичку, економску и војну моћ, као и сарадњу и војну неутралност.

Четврто посебно истраживачко питање гласи "На који начин успостављање равнотеже између интереса великих сила утиче на формулисање политике националне безбедности Србије?" чиме је национални интерес стављен у шири контекст утицаја које велике силе врше на политику националне безбедности Републике Србије".

5. Садржај и резултати истраживања

Дисертација кандидаткиње Милице Ђурчић састоји се од седам кохерентних поглавља од којих свако има јасно организовану структуру и кратка закључна разматрања. **Прво поглавље** посвећено је уводним разматрањима у оквиру кога се скицира значај конкретне истраживачке проблематике. У овом поглављу кандидаткиња је изложила разлоге за одабир проблема истраживања и његову актуелност, а потом је пружила назнаке теоријских алата за проучавање одабраног феномена и уводне напомене о контексту унутар кога је позиционирано истраживање. У **другом поглављу** представљен је теоријско-појмовни оквир истраживања сачињен из више логички повезаних целина. Кандидаткиња је најпре објаснила значај и смисао наука безбедности као интердисциплинарне области, ради аргументовања неопходности коришћења различитих теоријских оквира приликом истраживања свих безбедносних појава, а са циљем разумевања укупности свих процеса који их обликују. Након историјског осврта на развој појма национални интерес, кандидаткиња је усмерила пажњу на општа места дискурзивног мишљења која не могу бити строго теоријски омеђена јер их све прожимају, а која су значајна за разумевање смисла националног интереса - појмове вредности, интереса и идентитета. Милица Ђурчић је потом приступила операционализацији појмова без којих није могуће целовито схватање националног интереса – појмова моћи, сарадње и националне безбедности. Други део овог поглавља посвећен је одређењу предмета и циљева истраживања, дефинисању истраживачких питања и аргументацији научне и друштвене оправданости истраживања. **Треће поглавље** дисертације посвећено је презентовању методолошког оквира истраживања који обухвата аргументацију избора типа података, избор типова и извора података, као и коришћених метода за прикупљање података. Последњи део овог поглавља обухвата одређење просторног и временског оквира истраживања. Концептуализација националног интереса у наукама безбедности тема је **четвртог поглавља** дисертације. У овом поглављу кандидаткиња је извршила систематизацију постојећих знања о националном интересу у оквиру свих најзначајнијих теоријских приступа и од стране најрелевантнијих аутора који су се бавили овом тематиком. С тим у вези, четврто поглавље подељено је у две логичне целине: у првом делу представљена је тематизација националног интереса од стране аутора у оквиру најзначајнијих теоријских приступа, док су у другом делу представљени аутори који не припадају неком конкретном теоријском приступу, али су пружили значајан допринос даљој концептуализацији и операционализацији националног интереса. Централни део дисертације заузимају пето и шесто поглавље у којем кандидаткиња појашњава начине дефинисања и конструисања националног интереса Републике Србије. У том смислу, у **петом поглављу** је представљена дистинкција између националног интереса и сродних појмова – државног и јавног интереса, чemu је претходила детаљна анализа различитих схватања нације. Потом је представљен значај националног идентитета, и аргументовано зашто анализа националних интереса Републике Србије није могућа без разумевања српског националног идентитета. У другом делу поглавља детаљно је анализирана Стратегија националне безбедности као хијерархијски највиши документ у

сфери безбедности, а потом и политика националне безбедности Републике Србије употребом националног интереса као аналитичког оквира. **Шесто поглавље** ове дисертације усмерено је ка свеобухватном објашњењу начина на који се конструишу национални интереси и актера који конструишу и артикулишу националне интересе Републике Србије. Кандидаткиња сматра да је конструисање националних интереса условљено и инструментима који су доступни за њихово остваривање, па су у другом делу шестог поглавља представљени различити инструменти који су на располагању Србији за очување и промоцију националних интереса. Последње, **седмо поглавље** дисертације подразумева закључна разматрања која обухватају сумирање целокупног тока истраживања са апострофирањем најзначајнијих сегмената дисертације. Након Закључка следи попис коришћене литературе и прилог у којем су укратко приказане дисертације у којима је коришћен концепт националног интереса, као финална целина дисертације.

Резултати истраживања докторске дисертације кандидаткиње Милице Ђурчић огледају се у одговорима на постављена општа и посебна истраживачка питања. Истраживање је реализовано на два нивоа; првом, у којем кандидаткиња теоријски разматра национални интерес у различитим теоријским правцима и доноси закључке о правилностима које одликују овај појам и доказује да је он категорија из корпуса наука безбедности; и у другом, у коме се истражују кодификовани национални интереси Србије кроз призму теоријских претпоставки спознаја из првог дела дисертације. Утолико је други део дисертације испунио захтеве по питању научне и друштвене оправданости рада.

Научна оправданост истраживања кандидаткиње Милице Ђурчић огледа се у пружању доприноса изградњи појмовног система националног интереса као ваљаног аналитичког оквира за истраживање појава националне безбедности. У дисертацији су приказани бројни аргументи који указују да је национални интерес појам иманентан наукама безбедности, чиме наука о међународним односима која је етаблирала национални интерес у свој појмовни оквир губи ексклузивно право на овај појам и уступа га општем корпусу знања. Такође, научни допринос ове дисертације огледа се у примени националног интереса као аналитичког оквира на конкретној студији, за истраживање безбедносних политика Србије. Кандидаткиња је детаљно анализирала и објаснила смисао и суштину политике националне безбедности Републике Србије и све најзначајније појаве и процесе који су у вези са њом. Такође, на примеру политике националне безбедности Републике Србије, кандидаткиња је представила и истражила најзначајније унутрашње и спољне компоненте, чиме је представљен потпуно нови приступ изучавању ове проблематике. Поред тога што је кандидаткиња представила употребу овог аналитичког оквира у конкретној студији и што је приказала њен сазнајно-експланаторни потенцијал, најзначајнији исход ове дисертације представља успостављање аналитичког оквира који би истраживачи могли да тестирају/унапреде приликом испитивања и других појава безбедности.

Друштвени допринос ове дисертације исказан је кроз приказ и објашњење начина на који се национални интерес из домена политичког помодарства и од магловите крилатице преводи у оквир који даје смернице за процену безбедносних политика државе. На тај начин кандидаткиња Милица Ђурчић подсећа доносиоце политичких одлука да вођење активне и паметне безбедносне политике нужно подразумева разбориту артикулацију националних интереса државе. Израдом ове дисертације попуњена је теоријска празнина која је постојала по питању употребе појма национални интерес у наукама безбедности и изложен је пружен је несумњиви допринос и потпуно нов приступ изучавању политике националне безбедности. Такође, указан је значај на све појмове и друштвене феномене који су повезани, условљени или пак супротстављени овом појму.

6. Закључак и предлог Комисије

На основу увида у садржај истраживања кандидаткиње Милице Ђурчић под називом „Национални интерес као аналитички оквир за истраживање политике националне безбедности Републике Србије“, Комисија закључује да је тема актуелна и релевантна за науке безбедности и констатује да је кандидаткиња успешно обрадила предложену тему према одобреној пријави. Предмет истраживања и истраживачки циљеви су научно релевантни, јасно и адекватно постављени, истраживање је теоријски и методолошки утемељено, и базирано на релевантној и савременој научној литератури која се фокусира на проблематику истраживања националног интереса и политике националне безбедности. Докторска дисертација кандидаткиње Милице Ђурчић представља значајан допринос постојећем фонду знања о националном интересу и тиме што попуњава значајну празнину у литератури услед недостатка истраживања овог феномена у оквиру наука безбедности. Систематичним истраживачким приступом који почива на савременим теоријским и методолошким приступима у научној области наука безбедности, а нарочито ужију научној области студија безбедности, кандидаткиња је спровела оригинално и иновативно истраживање чији остварени резултати могу значајно допринети даљим истраживањима.

На основу свега изложеног, имајући у виду релевантност и значај истраживачког проблема, квалитет рада, добијене резултате и остварени научни допринос, Комисија даје позитивну оцену докторске дисертације и Наставно-научном већу Факултета безбедности Универзитета у Београду

ПРЕДЛАЖЕ

да прихвати позитивну оцену докторске дисертације кандидаткиње Милице Ђурчић, под насловом „Национални интерес као аналитички оквир за истраживање политике националне безбедности Републике Србије“ и одобри њену јавну одбрану.

У Београду,
12.06.2023.

Чланови комисије:

Проф. др Владимир Н. Цветковић, председник
Факултет безбедности Универзитета у Београду

Проф. др Мирослав Младеновић, члан
Факултет безбедности Универзитета у Београду

Проф. др Љубомир Стјић, , члан
Универзитет у Новом Саду – Правни факултет